

Erityisen tuen asiakkaan omatyöntekijän työpari – Taustalla oleva lainsäädäntö

1. Sosiaalihuoltolaki 42§ 3. momentti

”Erityistä tukea tarvitsevan lapsen tai muun erityistä tukea tarvitsevan henkilön omatyöntekijän tai hänen kanssaan asiakastyötä tekevän työntekijän on oltava sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu sosiaalityöntekijä ja tehtävä on hoidettava virkasuhteessa. ”

2. Sosiaalihuoltolain soveltamisopas (2024, s. 169)

- Erityistä tukea tarvitsevan lapsen tai muun erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan omatyöntekijän on oltava sosiaalityöntekijä
- Jos omatyöntekijä ei ole sosiaalityöntekijä, hänellä tulee olla asiakkaan asian hoitamiseksi työparinaan sosiaalityöntekijä.
- Työpari voi olla esimerkiksi asiakastyötä tekevä esimies tai tiimin jäsen
- Sääntely ei edellytä omatyöntekijän tai vastuutyöntekijän vaihtamista, jos myöhemmin käy ilmi, että asiakkaalla on erityisen tuen tarve, mutta se edellyttää, että asiakastyöhön osallistuu myös sosiaalityöntekijä
- Asiakkaan edun mukaista on, että toimitaan siten, että työntekijöiden vaihtuvuus on mahdollisimman vähäistä.

3. Hallituksen esitys 164/2014 (sosiaalihuoltolaki)

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden omatyöntekijän tai omatyöntekijän kanssa asiakastyötä tekevän työntekijän tulee olla sosiaalityöntekijä.

- **Tällä on haluttu turvata kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien asiakkaiden oikeussuojan toteutuminen.**

Jos erityisen tuen tarve ilmenee työskentelyn aikana ja omatyöntekijä ei ole sosiaalityöntekijä, on pidetty riittävänä, että

- **sosiaalityöntekijä tulee mukaan asiakastyöhön eikä omatyöntekijää vaihdeta, sillä työntekijöiden vaihtuvuutta halutaan välttää.**

Liukko, Eeva & Nykänen, Eeva (2019) Sosiaalityön tulevaisuus – sosiaalityö julkisena hallintotehtävänä. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita, 2019:47, s. 29.

Lainsäädännön lähtökohtana ovat erityisen tuen tarpeessa olevan **asiakkaan oikeudet**, yhtäältä mahdollisimman **pysyvään omatyöntekijään** ja toisaalta **sosiaalityöhön**.